

VI. ÉVFOLYAM
49

Szerkesztőség: Templomudvar 2. sz.
Kiadóhivatal: Péter király-u. 30. szám
Sürgőnycim: Débácska. Telefon 137 sz.

NOVISAD, 1925 FEBRUÁR HÓ 27
PÉNTEK

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy óra 35 dinár, három óra 105 dinár,
félévre 210 dinár, egész évre 420 dinár.

Egyes szám ára
1¹/₂ Dinár

Az új sajtótörvény

Amióta az új sajtótörvény tervezetének részletei ismeretessé váltak, a lapok terjedelmes cikkekben foglalkoznak azzal, s ugyyszólván egyértelműen állapítják meg, hogy a új sajtótörvény „reakciós” szemben azokkal a ma még érvényben lévő törvényes rendelkezésekkel, amelyek a sajtó szabadságát fokozottabb mértékben biztosítják, s nem szabják meg túlságosan szigorúan vett mérték szerint a sajtójogi felelősséget. Legyen szabad ehelyütt szembeállanunk ezekkel a megállapításokkal. Ha a sajtótörvény a rágalmaszás vétségére maximálisan háromévi elzárást állapít meg büntetesként ha két héten belül letárgyalnak minden sajtópert, *meg fog szelidülni a sajtó ma kétségtelenül kiméletlen és durva hangja.* A hazai sajtó hű tükre és teljes kifejezője a pártok közötti gyűlölködésnek és a szenvedélyek háborgásának. A választások alatt ez a durvaság olyan felfokozott mértékben jelentkezett, hogy a kényes ízlésű polgár számára élvezhetetlen volt a lapok hetvenöt százaléka. A beogradi lapok egynemelyike — nevetek nem akarunk említeni, miután bizonyos lapok címei ilyen tekintetben túlságosan közismertek a Vajdaság területén — évek óta olyan hangot használnak, amely teljességgel szokatlan és minden tekintetben púdátlan az európai sajtógyakorlatban. A politikai ellenfél becsületébe való belegázolás, a lelkiismeretlen rágalmaszás egész skálájának szinte egy napon való végigjátszása nemcsak az olvasókban, de azokban az újságírókban is mély megütökzést keltett, akik még emlékeznek a sajtó ama aranykorára, amelyben ez a ma divó hang ismeretlen volt. *Van a Vajdaságban egynéhány napi- és hetilap, államnyelven és kisebbségi nyelven szerkesztve, amelyek évek óta rendszeresen és szisztematikusan provokálnak egy olyan kiméletlenül szigorú sajtótörvényt, amely most itt van a külsőben.* A tiltakozás szavaiban nincsen semmi igazság. A sajtótörvény legszigorubb büntető rendelkezései sem zavarják, mert nem zavarhatják munkájában a tisztességes újságírókat. De addig, amíg vannak hetilapok, amelyek csak azért gázolnak becsületes polgárok tisztességébe, hogy tíz dináros sordijért közöljék a helyreigazító nyilatkozatot, addig csak olyan sajtótörvény jöhet, amely drákió szigorral védi a polgár tisztességét, intézmények és egyesületek tekintélyét. *A szigorú sajtótörvény a sajtó tisztességének érdeke.* Addig, amíg a mai sajtó munkásai önmaguktól be nem látják, hogy az érzékeny fül számára elviselhetetlen a hang, amelyet évek óta használnak, amíg szinte zuhatagszerűen ömlenek szét a sajtó hasábjain a legdurvábban sértő jelzők, amíg a sajtó mögött állók nem eszmélnek arra, hogy a ma divatos lett harcmodor csak a problémák teljes összekuszálására alkalmas a nyugalom megeremtése helyett, addig nem lehet a most készülő sajtótörvénynek egyetlen olyan drágkői rendelkezése sem, amelyet ne fogadná helyesléssel a tisztességes újságírás és a tisztességes közvélemény. Ha a hazai sajtó hangja hasonlatos lesz a Matin-éhez, vagy a Daily Mail-hez, akkor revideálni fogják álláspontunkat. Addig azonban nem. Meg vagyunk győződve arról, hogy felfogásunkban osztozik a hazai lapoknak az a része, amely nem a rágalmaszási és becsületsértési perek tömkelegén keresztül nyeli az évfolyamokat. A sajtótörvény jótékony hatása fogja igazolni, hogy ezen felfogásban is miénk az igazság. A sajtótörvény bennünket fog igazolni.

Jugoszlávia nem ismeri el Szovjetoroszországot

A konkordátum tárgyalások — A magyar—jugoszláv kereskedelmi szerződés — Az ellenzék 30 kormányparti mandátumot megtámad

Beograd. A kormány tagjai délelőtt minisztertanácsot tartottak, amelyen Smoldaka és Janjics is résztvettek és beszámoltak a konkordátum ügyben folytatott megbeszélésekről és a minisztertanács teljes egészében jóvá hagyta a szakértők javaslatát. A minisztertanács esti ülésén Nincsic külgügyminiszter beszámolt a magyar delegátusokkal folyó tárgyalásokról, amelyek kedvező mederben haladnak és hamarosan sikerrel befejeződnek. Szó volt a kisantant bukaresti konferenciájáról is és a minisztertanács tagjainak véleménye után arra lehet következtetni, hogy Jugoszlávia most sem fogja elismerni Szovjetoroszországot.

A kormány meghívást kapott a francia kormánytól, hogy a lyoni nemzetközi kiállításon képviseltesse magát. A minisztertanács úgy határozott, hogy Surmin kereskedelmi miniszter utazik Franciaországba és egy hónapig ott fog maradni. Miután ezalatt kerül sor a kormány újraszervezésére, Surmin benn fog maradni a kormányban, bár nincs mandátuma. Az ellenzéki vezeték tegnap délelőtt és délután konferenciát tartottak, amelyen az egységes klub felállításának tehnikai kérdéseiről és a verifikálás alkalmával megtámadandó mandátumok elleni vádanyaggal foglalkoztak. Az ellenzék a verifikálás alkalmával 30 mandátumot fog megtámadni.

A bukaresti konferencia programja

(Bukarest) A kisantant bukaresti konferenciájának programja most került nyilvánosságra és ebből megállapítható, hogy a kisantant működése tisztán negatív irányban halad. Meg fogják egyezni abban, hogy nincs szükség dunai konföderációra, megfogják egyezni abban, hogy Magyarországon nem tőrük a Habsburg-restaurációt, ki mondják, hogy a bulgár kötelező katonai szolgálatot nem engedik meg, és újfent leszögezik, hogy az orosz kérdésben tovább is fentartják maguknak az ugynevezett szabad kezét. Csoportosítjuk az egyes kisantant államok álláspontját ezekben a kérdésekben. A dunai konföderáció és a Habsburg restauráció eszméje az, amely a negatívumokban utazó kisantantot szorosán egybekovácsolja. Mind a két kérdés közeli vonatkozásban van Magyarországgal és érthető hogy a kisantant — tisztán politikumból — a merev elutasítás álláspontjára helyezkedik. Érthető talán, hogy a kisantant politikumot csinál a Habsburg-restauráció kérdéséből, kevésbé érthető azonban, hogy miért kever politikumot a dunai konföderációval tisztán gazdasági jelentőségű kérdésébe. A sokat emlegetett konszolidációnak talán nem ideális megoldása a dunai konföderáció, mégis hatalmas lépést jelentene előre, s ennek a lépésnek a jelentőségét a nyugati államok is elismerték. Románia és Csehslovákia politikai szempontból károsnak látják a dunai konföderációt talán épen csak Magyarország szem-

szédtsága miatt, s inkább elejtik a gazdasági konszolidáció művét. A harmadik pont, a Bulgáriában bevezetendő kötelező katonai szolgálat terve már megosztja a nézeteket s itt kezdődik a bomlás. Románia magasabb balkáni szempontokból hajlandó volna e tekintetben koncessziókra hiszen a Balkán e pillanatban az a terület, melyen Oroszország a „világforradalom” felé akar jutni. A veszélyt Bulgária és Románia őszintén és komolyan felismerték, nem kevésbé kellett azonban felismernie Jugoszláviának is, amely azonban jogosan tart attól, hogy Bulgária az így is kezébe adott fegyvert a macedonok érdekében Jugoszlávia ellen fordítja s ettől a tisztán egyéni szemponttól vezéreltetve képes volna feláldozni a Balkán egységes érdekeit. Az orosz veszedelem valóban a Balkán eminens jelentőségű problémája, sokkal nagyobb jelentőségű mint akár a Habsburg restaráció, akár a dunai konföderáció. Es éppen ezért ennél a kérdésnél kellene a kisantant igazi összeforrottságának mutatkoznia. Ebbe a pontba kapcsolódik bele szorosán a konferencia programjának negyedik pontja, amelyben az orosz kérdést tárgyalják meg a kisantant külügyminiszterei. Tárgyalásról tulajdonképpen szó sem lesz, hanem újból leszögezik majd azt a beogradi határozatot, amely a kisantant államainak teljes akciözabadságot biztosít az Oroszországgal szemben elfoglalt magatartásra nézve.

A népszövetségi tanács márciusban dönt a katonai ellenőrzések kérdéséről

Kisebbségekről is tárgyalni fognak, de magyar kisebbségekről sehoh nincs említés a tárgysorozatban

Genf. Most tették közzé a Népszövetség tanácsa március 9-én kezdődő ülésének munkaprogramját. Ez az ülés az a 35. lesz és még ha a kiutasított görög patriárka ügye nem is kerül tárgyalásra, mert addig a konfliktus békés megoldását is remélni lehet akkor is igen nagy jelentőségű lesz a mostani ülészak. Az elnöklés sora a Népszövetség tanácsában képviselt államok betűrendes sora szerint Anglián van s valószínűleg maga Austen Chamberlain külügyminiszter fogja megnyitni az ülészakot. Nagy érdeklődésre számíthat a Németbirodalom, Magyarország, Ausztria és

Bulgáriának katonai ellenőrzésének kérdése. Ennek a problémának előadója a tanácsban a japán delegátus. Nem könnyű a feladat és négy részre oszlik. Határozniia kell a tanácsnak arról, hogy mikor és milyen módon veszi át a Népszövetség az ellenőrzést a szövetségközi katonai bizottságoktól, de azt a fontos kérdést is el kell döntenie, hogy elegendő-e a tanácsban a szótöbbség, vagy egyhangulag kell határozni azok fölött a kérdések fölött, amelyek eddig a szövetségközi katonai ellenőrző bizottságok hatáskörébe tartoztak. Ide tartozik azután a Rajna-

területnek katonai jellegétől megfosztott zónája és külön pont Lengyelországnak az a követelése, hogy képviselést kíván magának a Népszövetség állandó katonai bizottságában. A Népszövetség pénzügyi bizottságának jelentései alapján fogja tárgyalni a tanács Magyarország és Ausztria gazdasági szanalásának ügyét.

Danzig szabad állam ügye a tárgysorozatban a 13. pont. Ez is bonyolult kérdés és 9 részre oszlik. A legnagyobb vitára Danzig kormányának Lengyelországgal és a népszövetségi tanáccsal való közjogi állása fog alkalmat adni.

Bizonyára hosszú vitát fog provokálni a német birodalmi kormány a Népszövetség tanácsához intézett emlékirata, amelyben a felvételi kérvény beadása előtt tisztázni kívánja Németország helyzetét a Népszövetségben.

Ez a tárgysorozat 18 pontja. A tanács tagjainak többsége erről úgy vélekedik, hogy nem a tanács, hanem maga a Népszövetség teljessége illetékes és nyilván ebben az értelemben fog válaszolni Berlinnek. Több olyan felszólalás fog elhangzani, hogy Németország csatlakozása a Népszövetséghez sürgős és a tanácsnak több tagja amellet fog érvelni, hogy a német kormányhoz intézendő átiratban vagy jegyzékben ezt a szót kell kiemeltre juttatni, hogy ebben az évben remélik a német birodalom belepését.

Előreláthatólag több napot vesz igénybe a kisebbségek kérdése is. Es itt a tanács napirendje a következőket sorolja föl: a lengyel nemzeti kisebbség Litvániában, a görög kisebbség Törökországban, a törökök Nyugat-Tráciában, a bolgárok Görögországban. A magyar kisebbségek kérdéséről azonban sehoh említés nem történik a tárgysorozatban. A Népszövetség urai hiszik-e, hogy ebben a kérdésben minden a legjobb uton halad, vagy más pontokon kell keresnünk az elhallgatás felelősségét, a fölött, ez a jogunk még megmaradt szabadon elmélkedhetünk,

Marseillesben

a bolsevizmus gyanuja alatt 2300 embert tartóztattak le

Páris. A marseillesi rendőrség a nagy kikötővárosban erősen kiterjedt bolsevista szervezkedés ellen erélyes lépésekre határozta el magát. Az utolsó éjjel razziaát tartottak mindazonok a helyeken, amelyeket gyanusnak gondultak. Kétezerháromszáz embert, ezek között ezer külföldi állampolgárt helyeztek rövid letartóztatásba és hallgatattak ki. A rendőrség az ideiglenesen letartóztatottak közül igen sok letartóztatást továbbra is fenntartott s a közöttük levő idegenek ellen azonnal az ország területéről való kiutasító végzést hozott. A rendőrség erélyes eljárását a marseillesi kommunista szervezetek vakmerősége magyarázza meg, amelyek egy nemrég rendezett utcai tüntetésükben több embernek halálát okozták.

Párisi magyarok színháza

Néhány Párisba került magyar művész, mind lelkes és fiatal, most érdekes kísérletbe fogott. Szinte fantasztikusnak hangzik Párisban a francia fővárosban magyar színházat alapítottak. A Théâtre Hongrois á Paris — ez a színház neve — a Café du Globe színháztermét bérelte ki a Boulevard de Strassbourg-on és itt egyelőre minden szombat és vasárnap este tart előadást. A megnyitó előadás szombaton lesz.

A novisadi pályaudvaron fogadta

Mária királyné a román királynét

Magas vendégeket üdvözöltek tegnap délelőtt a novisadi pályaudvaron a város egyházi, katonai és polgári előkelőségei, továbbá a város egyesületeinek képviselői.

Szerdán délután érkezett meg a novisadi főispáni hivatalhoz a belügyminiszterium értesítése, hogy Mária királyné csütörtökön délelőtt a novisadi pályaudvaron fogadja édesanyját, a román királynét. Együttal azt is közölték a főispánnal, hogy a királyné nem utazik hivatalosan és ehhez alkalmazkodik a fogadtatást is. A főispán ezért csak az egyesületek képviselőit hívta meg a fogadtatáshoz, amelyhez a nagyközönséget be sem engedték a pályaudvarra.

A pályaudvart tegnap reggel kezdték díszíteni a város kertészei Sztanojevics Sztanoje főkertész vezetésével és délelőtti tizenegy órakor már zöld girlandok, fenyőfák és zászlódísz fogadta az érkező vendégeket. Először Szliepcsevics főispán érkezett meg Lákics Jovan polgármesterhelyettesével és Prodanovics Iván főispáni titkárral. A csendőrség részéről akkor már ott voltak Marusics Dzebeics alezredes és Atanackovics Andrija százados. Rövid egymásutánban érkeztek meg az egyesületek képviselői és a polgári hatóságok képviselői. Fél tizenkettőkor érkezett meg Miloszávlyevics Mirko tábornok Tasovac ezredes hadosztályparancsnok kíséretében. Néhány perccel később Csirics Irinej gör. keleti püspök jött Csirics Milán esperessel.

A küldöttségek

Fél tizenkét órakor a pályaudvaron voltak az összes novisadi egyesületek és hivatalok küldöttségei, amelyeket a következők vezettek: Semmitőszék Boskovics Csedimir semmitőszéki bíró; feljebbviteli bíróság Aranicki Sztanko feljebbviteli bírósági tanácselnök törvényszék dr. Belajcsics Vladimir elnök és dr. Petrovics Leontije igazgató; legfelsőbb állami ügyészség Basics Dusan koronaügyész; pénzügyigazgatóság Mátics Dusan pénzügyigazgató és Bugarszki Todor felügyelő; építészeti igazgatóság Parunovics Gavriló igazgató; postaigazgatóság Nenadovics Velimir osztályfőnök; agrárhivatal Prvulovics Milán igazgató; egészségügyi felügyelőség dr. Markovics Lázár felügyelő; kereskedelmi és iparkamara Ivkovic Nikola alelnök és dr. Koszics Mirko főtitkár; terményfőnökség dr. Dungszerzki Gedeon elnök; főszerződés dr. Popovics Lázár főszerződés; fiugimnázium Danilovics Vászta igazgató; tanítónő képezde Lyotic Pavle; gör. kat. hitközség Jovanovics Milán tanár; rom. kat. hitközség Fátih Ferenc apátplébános; Vilt Vilmos elnök és Abraham János I. sindikus; református hitközség Horváth Lajos lelkész, Ugray Lajos és Lenkei Imre; evangélikus hitközség Fábrly Bellaban és Mudroch András; zsidóhitközség dr. Kassowitz Armin elnök; Matica Srpska Marics Rafo feljebbviteli bírósági tanácselnök; szerb színház egyetel Jovanovics Milán; szerb nőegylet dr. Sztéfanovics Zsárkóné; haladó nők egyesülete Vilics Márkóné; Neven daleylet Katyanszki Milán elnök Frohsin daleylet dr. Resch Ferenc elnök; Jugendchor Lütze Agoston; Danubius evezős egyetel dr. Kapamadzsija Zsárkó; Zsidó nőegylet Hahn Malvina; Tabitha ev. nőegylet Dussing Jánosné; csehszlovák nőegylet dr. Micsatek Lajosné; kereskedők és gyáriparosok egyete Franck Gyula; újságíró szekció Klicin Mita; novisadi Lloyd Menrath József; Nemzeti Színház dr. Vojnovics Brana; dobrovoljacok helyi organizációja Pejnovics Gyura. Képviseltették magukat a szerb iparosok egyesülete, a Szokol, Vöröskereszt, Vadászegylet, Zeneegylet, Vendégülösök egyesülete, Lövész egyetel, és kereskedőifjúság.

Tizenkét órakor

Néhány perccel 12 óra előtt meglehetősen izgatottság vesz erőt a megjelenésük és amikor 5 perccel 12 óra előtt megérkezett a futóvonat, sokan az udvari vonatnak tartották és elhagyva

helyüket a vonathoz siettek, csak amikor látták, hogy nem száll belőle ki senkisé, mentek vissza helyeikre.

Megérkezik a királyné

A Beogradból érkező udvari vonat pontosan 12 órakor futott be a pályaudvarra és a harmadik vágányon állt meg. A mozdonyon Grgics beogradi fűtőházi főnök, Bognár pályafelügyelő és Gálffy Mátyás mozdonyvezető voltak. Az udvari vonat harmadik kocsija az első osztályú váróterem előtt állott meg. A vonat még mozgásban volt, amikor a már nyitott ajtóban megjelent Mária királyné. Kalaplengetés és éljenzés fogadta a királynét, akit szemmel láthatóan kellemesen érintett a fogadtatás. Mosolygós arccal lépett le a kocsiról, Dungszerzki Gedeonné udvarhölgytől követve, a második kocsiból pedig Masalovics őrnagy, adjutáns szállott le.

Üdvözlések

A vagonról leszálló királynét elsőnek Miloszávlyevics Mirko tábornok üdvözölte, azután Szliepcsevics Milán főispán a város nevében üdvözölte, Prodanovics Iván pedig a város csokrádát adta át, amely a királyné kedvenc virágából animonából és kaméliából készült. A főispán Csirics Irinej püspököt mutatta be a királynénak, akivel angolul váltott néhány szót, majd dr. Sztéfanovics Zsárkóné üdvözölte szerb nyelven és a nőegylet szekfűből készült csokrádát nyújtotta a királynénak.

Fala lepo, választott a királyné és átadta a csokrot Masalovics adjutánsnak. A királyné ezután a nőegylet működése iránt érdeklődött és sajnálkozását fejezte ki afőlött, hogy még nem látta a várost, amelyről azonban sok szépet hallott már Dungszerzkinétől, reméli azonban, hogy rövidesen ismét meglátogatja Novisadot és akkor hosszabb ideig fog a városban tartózkodni.

Sztéfanovics Zsárkóné után dr. Popovics Lázár főszerződés, Lákics Jovan polgármesterhelyettes, Vilics Márkóné és Hahn Malvinát mutatta be a főispán a királynénak, akinek mindenkihez volt néhány szives szava.

Megérkezik a román királyné

Öt perccel a királyné megérkezése után feltűnt az állomás bejáratánál Mária román királyné különvonata. A királyné kíséretével a 2. és 3. vágány között helyezkedett el, mivel a román királyné vonatának a második vágányon kellett megállnia.

A román királyné különvonatjának mozdonyán jött Matics szubotcai vasutigazgató és Friedmann szubotcai fűtőházi főnök, a mozdonyt Korom Ferenc mozdonyvezető vezette. A román királyné szalonkocsija szintén az I. osztályú váróterem előtt állott meg. A román királyné az állomásépület felé levő ajtónál állt és a vonat megállásakor kereste leányát, Mária királynét, aki azonban éppen az ellenkező oldalon tartózkodott. Ez a körülmény még a közönséget is megzavarta kissé és emiatt az éljenzés is csak akkor kezdődött, amikor a román királyné már a lépcsőn leszállani készült.

A román királyné kísérete, Derini titkár, Madame Dandonell és Canticure, udvarhölgyek Mazsuranics fregatt kapitány, a király hadsegéde, ezalatt már ki is szállott a vonatból.

Emelkedett a világon a búzával bevetett terület

Ötvenegymillió hektárnyi terület van bevetve

A római nemzetközi mezőgazdasági intézet februári jelentése megállapítja, hogy búzával 51,7 millió hektár van bevetve, ami 3,5 százalékkal több, mint a múlt évben és 2,3 százalékkal több, mint a háború utáni 5 év átlagában. A rosznál már visszaesés mutatkozik, az egész bevetett terület 15 millió hektár, tehát körülbelül 3,9 százalékkal kevesebb, mint a múlt évben. Az intézet megállapítja, hogy a világ lentermelése rendkívül nagy mértékben emel-

kedik, a lenmagtermelés az elmúlt évben 34 millió métermázsát tett ki, szemben a múlt évi 31 millióval, a két évvel ezelőtti 24 millióval és a háború előtti átlagos 27 millióval. Különösen Argentína lenmagtermelése növekedett. Argentína a háború előtt a világtermelés 28 százaléka, míg ma 47 százaléka, tehát majdnem a felét szolgáltatta. A cukorrépa-termelés a múlt évvel szemben 36,8 százalékos emelkedést mutat.

„Mama, mama“

A szalonkocsi lépcsőjén álló román királynét elsőnek Sztéfanovics Zsárkóné üdvözölte, átnyujtván neki a nőegylet virágcsokrádát, majd Vilics Márkóné nyújtott át neki csokrot. A román királyné már beszélgetni kezdett a megjelentekkel, amikor Mária királyné az ellenkező oldalnál felszállt a kocsira. A román királyné nem vette észre Mária királynét, amikor felszállt, és csak arra fordult meg, amikor a királyné „Mama, mama“ szavakkal megfogta a karját. A román királyné és Mária királyné melegen megcsókolták egymást és azután a királyné kezét csókol édesanyjának.

Ez a kedves családi jelenet mély hatást gyakorolt a megjelentekre.

Most már a vonat tulsó oldalán levő előkelőségek is átjöttek az állomás felé és részre üdvözölték a román királynét, aki Mária királynéval együtt leszállt a vonatról. Szliepcsevics Milán főispán a város csokrádát adta át a román királynénak és a város nevében üdvözölte. Boldovina képezdei hallgatónő román nyelven üdvözölte majd a főispán mutatta be a megjelenteket a román királynénak.

Közben a közönség lelkesen éljenzett.

A toalettek

Az üdvözlések alatt megfigyelhetők Öfelségeik toalettjeit is. Mária királynén barna selyem kalap (tok), barna kabát prém szegéllyel, barna bőrkefű és fekete lakk félcipő volt. A román királynén struccollas széles fekete bányakalap, fehér selyem ruha gyöngydiszítással, silksinnel szegélyezett hosszú fekete prémkabát és fekete lakkcipő, nyakán pedig gyöngygyakék volt.

Cercle

Mária királyné és a román királyné az üdvözlések után felszálltak a szalonkocsiba, amelynek egyik ablakán megjelent a román királyné kutyája is. Anya és leánya csak néhány szót váltottak a kocsiban, amikor a román királyné megjelent az ablakban.

— Est ist sehr schwer wen mann nicht sprechen kann... — mondta a román királyné az elülállóknak, mire Fábrly Bertalan evangélikus lelkész megszólalt, hogy vannak itt olyanok, akik angolul beszélnek. A román királyné erre Fábrly Bertalan evangélikus lelkéssel váltott néhány szót angolul.

A lelkes éljenzésre ismét az ajtóhoz jött, ahol Csirics Irinej püspököt mutatta be a főispán.

— Sprechen Sie deutsch? — kérdezte a román királyné a püspöktől.

— Auch englisch, Majestät, volt a válasz.

Csirics püspök erre felszállt a szalonkocsiba, ahol a román királyné néhány kérdést intézett hozzá.

Alig szállt le Csirics püspök a szalonkocsiból, már is jelt adott a vonatvezető a vonat indulására és 12 óra 10 perckor a közönség hangos éljenzése, kalap és zsebkendő lengetése közben megindult az udvari vonat a két királynéval Beograd felé, ahova délután 3 órakor érkeztek meg. A pályaudvaron Öfelségeiket Sándor király, Zsifkovics és Hadzsics tábornokok, valamint óriási közönség fogadta. A tömeg percekig tartó éljenzéssel fogadta az érkező vendégeket.

Az ellenzék mai ülése a választási visszaélésekkel foglalkozott

Beogradból jelentik: Csütörtökön délelőtt az ellenzéki pártok két helyen tartott ülést, amely a választási visszaélések részleteit feltáró panaszokkal foglalkozott. Az első értekezleten Petrovics Nasztáz, Davidovics Ljuba, Korosec és Polics vezetésével számos ellenzéki képviselő vett részt. A beérkezett panaszokat memorandum formájában a parlament összes tagjainak meg fogják küldeni.

Egy érdekes szovjet-karrier

Moldovai parasztszülök fia lett Trotszkij utoda — Frunse karrierjének hiteles története

Páris. A Párisban megjelenő katedtpárti orosz emigránslap, a Posslednie Isvestia érdekes adatokat közöl Trotszkij utódáról, Frunse hadügyi népbiztosról.

Frunse, az orosz szovjet szárazföldi és vízi katonai erejének újabb parancsnoka, aki a szovjetunió forradalmi katonai tanácsának ezuttal elnöke is, Moldovában 1885-ben született. Apja egyszerű földmives volt. Középiskoláit szülei támogatása nélkül, sulyos áldozatok árán és nélkülözések közepette tudta elvégezni. 1904-ben a pétervári technikai főiskolának lett a hallgatója. Pétervárra kerülve tagja lett a szociáldemokrata pártnak, amelynek keretében nem tudott elhelyezkedni. Hamarosan a tulzó maximalistákhoz csatlakozott és azóta tevékeny részt vesz a baloldali most már kommunista-párt minden akciójában. 1907-ben a cári rendőrség forradalmi tevékenységeért letartóztatja, ügye a bíróság elé kerül, amely tízévi kényszermunkára ítéli. Fogsága alatt egy ízben fegyveres felkelésre szervezte meg fogolytársait, amiért halálra ítélték. A halálos ítéletet a felsőbb bíróság újabb tízévi száműzetésre változtatta át. A háború kitörésének első hónapjaiban több társával együtt amnesztiát kap, de egy év múlva újra börtönbe kerül. Innen hamarosan megszökik és Vaszilenszko név alatt néhány társa segítségével Transbajkálba megy, ahol egy forradalmi hetilapot alapítanak. A rendőrség hamarosan felfedezi kilétét, így menekülni kénytelen. Az első forradalmat megelőző időkben kerül a keleti frontra, ahol a pétervári titkos forradalmi központ utasításához mérten háborúellenes propagandát fejt ki.

A februári forradalom Fehér-Oroszországban találja, ahol résztvesz a rendőrség és csendőrség lefegyverzésében. Amikor később azután megalakulnak a vidéki szovjetek, a fehér orosz szovjet elnöke lesz.

Az októberi forradalom első hónapjában tünteti ki magát, mint katona. Néhány ezer fegyveres munkással és paraszttal a Kornilov által szorongatott Moszkva segítségére siet.

1919-ben már mint a negyedik vöröshadtest parancsnoka harcol nagy sikerrel Kolcsak csapatai ellen. Néhány sikeres operáció után, amelyeket a visszavonuló ellenforradalmi csapatokkal szemben hajtott végre, az egész keleti hadsereg parancsnokának nevezik ki. Kinevezése mellé kiténtetést is kap. Decemberben a Turkesztánban és az Uralban vezet győzelmesen előre a vörös csapatokat és megsemmisítő vereséget mér az ellenforradalmi csapatokra.

1921-ben ő hajtja végre a széjjel-szórt ellenforradalmi csapatok teljes likvidálását. Szeptemberben a Wrangel-csapatok ellen küzdő vörös csapatok felhatalmu főparancsnoka lesz. Itt sem hagyja el a hadiszerepét, a déloroszországi ellenforradalmak leverése után az ő nevéhez fűződik. Mikor a Wrangel-hadsereget is leszereli, Ukrajna katonai kormányzójának nevezik ki, Machnó és Petljura hadjáratát néhánny hét alatt megsemmisíti.

1924. áprilisában kinevezik Trotszkij-helyettesének és mint ilyen azóta tényj legesen ő vezet az orosz-szovjetunió katonai ügyeit.

HIREK

— **Póthitel a novisadi Duna-híd felépítésére.** Beogradból jelentik: Az építészeti minisztérium egy millió háromszáz ezer dinár póthitel engedélyezett a novisadi Duna-híd felépítésére.

— **Kikiáltják a vasúti állomások nevét.** Beogradból jelentik: A közlekedési minisztérium elrendelte, hogy a vasúti ellenőrök a jövőben minden állomásnál fennszóval jelezzék az állomás nevét és az időt, hogy mennyit veszteseg a vonat. A körrendeletet elküldötték valamennyi vasutigazgató-ságnak.

— **A szubotcai újságírók csokoládé délutánja.** A szubotcai újságíró-szekció március 1-én, vasárnap délután fél 5 órai kezdettel diszhangversennyel egybekötött csokoládé délutánt rendez a Bárány-szálló összes termében. A tiszta bevétel az újságírók segély- és nyugdíjalapjára.

— **Megszűnt a „Kisujság“.** Az elmúlt év decemberében „Kisujság“ címmel valami napilaphoz hasonlatos nyomtatványt jelentettek meg eddig ismeretlen kiadók. A „Délbácska“ és a magyar párt befektetésére grüindolt nyomdátérmet három nappal ezelőtt bejelentés nélkül beszüntette megjelenését. Nyugodjék békében.

— **A vonat kerekei alatt.** Varró András 17 éves munkás csütörtökön délelőtt a Limánon folyó feltöltési munkálatok közben a kisvasut kocsijai közé került, amelyek jobb lábát teljesen összeroncolták. Súlyos sérülésével beszállították a novisadi állami kórházba.

— **Nyári esperantó-egyetem?** A tanítás történetében eddig ismeretlen esemény fog végbemenni Genfben augusztus első napjaiban. Ugyanis július 31. és augusztus 7-ike közt tartják meg a nemzetközi esperantó nyelvű egyetemi hetet. Különböző országok egyetemi tanárai és szaktudósai fognak előadásokat tartani e nemzetközi nyelven a következő négy szakaszon: 1. Psychologia és pedagógia. 2. Nyelvtudomány. 3. Nemzetközi jog. 4. Elektrotechnika és rádió. Az első szakot a pedagógiai tudományok világ-hírű egyetemi intézete — a J. J. Rousseau intézet — rendezi, ahol a psychoanalízis aktuális problémáiról az ismert tudósok Pierre Bovet, a genfi egyetem tanára, Charles Baudoin, a „Szuggesztió és antoszuggesztió“ szerzője, azonkívül Flügel, a londoni egyetem tanára esperantó nyelvű előadásokat fognak tartani. Eddig is többszáz résztvevő beiratkozott már.

Alkalmi vétel csak februárban.

Mielőtt a Bécsi Messen beszerezném újdonságaimat, a raktáron levő árut 10% lezártított áron árusítom. **F. DIETRICH**
Novisad, Kralja Petra u. 20.

— **Csaruga Jovó a bitó alatt.** Mint ismeretes, az oszjeki törvényszék nemrégén halálra ítélte Csaruga Jovót és négy társát, akik hosszú ideig rettegésben tartották egész Szlavoniát, ahol számos rablást és gyilkosságot követtek el. Öfelsége három halálraírt bűntetését életfogytiglani fegyházra változtatta át, de Csaruga és társa Prcics kegyelmi kérvényét elutasította. A két halálraírtelt pénteken reggel hat óra körül végzik ki az oszjeki törvényszéki fogház udvarán. A szarajevói hóhér segédeivel ma, csütörtökön érkezett Oszjekerre.

— **Grün és Csernyei gabonaügynökség.** A jugoszláviai gabonapiacra jól bevezetett Grün Miksa gabonaügynökségbe társul lépett be Csernyei Jenő a novisadi tőzsde egy előnyösen ismert tagja. A cég ezentúl Grün és Csernyei gabonaügynökség és bizományi üzlet nevet viseli és irodája a Párisi Áruház épületének udvarán, az iparbank udvari helyisége mellett van.

— **Predikáció az evangélikus templomban.** Mint nagytiszteletű Fábry Bertalan lelkész ur vendége fog vasárnap március 1-én délelőtt 10 óra körül istentiszteletet tartani az evangélikus templomban a nyugdíjas öreg „Pap bácsi“. A kijáratnál levő offertorium az öreg szónok javára esik.

— **Egyházmegyei hírek.** Svraka Ferencet, kit a novisadiak ismernek, a szubotcai tanítóképzőbe hittanárnak, Schwercz Jakobot a szubotcai szentgyörgyi plébániáról a belvárosiba, Heck Imrét Topoláról Szubotcára a szent Györgybe, Ozik Ignácot Karavukovoról Sztanisicsre, Hegyi Pált Kupuszínáról Plávnára, Poosz Antal ujmisést Kupuszínára nevezte ki az apostoli adminisztrátor.

— **Figyelem! — Német és sokac missziók napirendje.** A *Plébánia-templomban*: Pénteken reggel 7 óra-
kor német szentbeszéd; d. u. 3 óra-
kor asszonyok oktatása és gyóntatása; fél 7-kor este német szentbeszéd. Szombaton reggel fél 7-kor német szentbeszéd; d. u. 3 óra-
kor a német iskolások gyóntatása; este fél 7-kor a férfiak oktatása és gyóntatása. Vasárnap reggel fél 7, fél 9, fél 10-kor szentmisék; d. e. 10-kor német szentbeszéd, utána csendes mise; d. u. 3 óra-
kor leányok oktatása és gyóntatása; este fél 7-kor szentségi ünnepély. Hétfőn reggel 7 óra-
kor német szentbeszéd s a német misszió befejezése. *Örmény-templomban a sokacok részére*: Pénteken reggel 7-kor szentbeszéd; délután 3 óra-
kor asszonyok oktatása és gyóntatása; este fél 7-kor szentbeszéd. Szombaton reggel 7 óra-
kor szentbeszéd; délután három óra-
kor iskolások gyóntatása; fél 7-kor férfiak oktatása és gyóntatása. Vasárnap 9 óra-
kor szentmise; 10 óra-
kor szentbeszéd; délután 3 óra-
kor leányok oktatása és gyóntatása; fél 7-kor szentségi ünnepély. Hétfőn reggel 7 óra-
kor szentbeszéd s a misszió befejezése. Örömmel állapíthatjuk meg, hogy a missziókat tartó jézusársasági atyák beszédei iránt napról-napra nő az érdeklődés.

— **Esperantó közgyűlés.** Az „Amika Rondo Esperantista“ (A novisadi esperantisták baráti köre) vasárnap, március hó 1-én délelőtt 10 óra-
kor tartja III. rendes évi közgyűlését, az Ustavka ulicai református iskolában, a következő napirenddel: 1.) Elnöki megnyitót. 2.) Titkári jelentés az évi működésről. 3.) Pénztári jelentés. 4.) A választmány lemondása és újjáválasztása. 5.) Különlélek. A tagok pontos megjelenése kéretik. Indítványok még szombat este 7 óráig, az ARE titkárnál ER Römer, L. Teleszkoga ul. 24. benyújthatók. Az ARE titkársága.

— **A 6-ik esperantó tanfolyam** nyílik meg Novisadon március 9-én hétfőn a református iskolában (Ustavka utca 9) esti 7 óra-
kor. Mindenki aki megakarja tanulni ezt az emberiségre nézve annyira fontos nemzetközi nyelvet siessen a beiratkozással. Beiratkozni a következő helyeken lehet: Brzak György órási (Kralja Petra 10.) „Slavija“ könyvkereskedés (Pasicus ut) Ábrahám könyvkereskedés (Jevrejska utca). Azonkívül be lehet iratkozni a tanfolyam megnyitása alkalmával a fenti iskolában. A 25—
dinár beiratkozási díjon kívül a tanfolyam ingyenes. Az „Amika Rondo Esperantista“ elnöksége.

— **Az Orjuna mulatsága.** Március 8-án este 8 óra-
kor tartja meg szezon-
záró mulatságát az Orjuna az American Bar helyiségeiben. A termet ez alkalomra beográdi művészek fogják izlésesen feldíszíteni. Az est műsorán a legjobb beográdi és novisadi művészek fognak fellépni.

— **Szokol ünnepély.** A novisadi Szokol egyesület február 28-án, a „Szokolana“ helyiségében műsoros tánc-
estélyt rendez. Belépődíj személyenként 10 dinár. kezdete este fél 9 óra-
kor.

— **A szovjet elismerése és a petroleum-koncesszió.** A New York Herald értesülése szerint az orosz szovjetkormány Washingtonban puhatóldozott abban az irányban, minő ellenszolgáltatásra számíthatna az Egyesült Államoknál abban az esetben, ha az orosz-japán szerződés ellenére az abban tárgyalt petroleumkoncessziókat nem Japánnak adná, hanem a Sinclair-csoportnak.

— **A novisadi sakkverseny.** A novisadi bajnoki sakkverseny állása a következő: Vidor 3 és fél Zsivánovics 3, Rosenberg S. 2 és fél, Kulzinszki 2 és fél, Markovics 2 és fél, dr. Ilics 2, Gribusin 2, Bizám 1 és fél, Trankoni 1, Lipkovics fél, Csányi fél, Perakovics fél, Rosenberg O. 0.

Innen-onnan

— **Bier—bor—beszéd.** Egy régi kalendáriumból böngészte ki egyik olvasónk az alábbi Jókai-adomát: Időszámításunk 1857-ik évében történt, hogy egy bécsi német élclapban valaki a sör magasztalására (melynek mint tudva van, németül Bier a neve) és a bor gyalázására egy pár sornyi cikket írt, melyben az volt a legnevezetesebb, hogy a német nyelv bőségének bizonyításául, benne minden B betűn kezdődött. — Kapta magát egy magyar ember (Jókai Mór) és ezt a választ küldi Gambriusz hívének:

— Bécsi bácsi!
Biert bátorokdol bámulni, bántva boromat. — Bü-Bele Balázs badar beszéd, barátom. — Bármint biztass, borba borítom bitang bajaimat. — Becsülöm békés bosszuságod. — Bus brugó bög belöled. — Barkomra! badacsonyi billikom bum börtöne, budai bérczről buzgó bikavér bánatom bundája. — Borostyánt, babért, bátorságot, barátságot, barna babám bájjait borág bírja bontani; borba betegségi, bukva bukik, bubánat, birodalmad! — Bár Bachusra bömbölő bombákat bocsáss, boldog betyárnak bizonyítsd-bizony barátom, borba billegtetem barna bajuszomat. — Berlin, Braunschweig, Budweis, birka, béka bármi barom bátran beszélhetnek, becsületemre bajtárs, bor bírja bizalmam, belső boromat borral biztatgom. — Bö bugyogót Bruder! Babos Barnabás becsületes bor becslo biztos Budán.

— **A volt német trónörökös követeli nászajándékát, az 500 személyes ezüst szervizt.** Husz éve már, hogy a német birodalom volt trónörököse házasságot kötött. Akkoriban a porosz városok szövetsége elhatározta, hogy a fiatal párnak nászajándékkul egy ezüstből készült teljes szervizt fog átnyújtani, amelynek költségeihez 400 porosz város fog hozzájárulni. Nemsokára Németország legkiválóbb mesterei láttak hozzá a szerviz elkészítéséhez, de ez a háboru utolsó évéig sem készült el teljesen. Ez a kincs ma negyven ládában elraktározva a német birodalmi bank pincéiben fekszik. Óriási tálak, gyümölcsös edények, virágvázák, gyertyatartók képezik ezt az óriási szervizt, amely többek közt 500 személyre szóló teljes evőkészletet tartalmaz.

Az ajándék nem készült el, csak a háboru utolsó évében és mire a porosz városok szövetsége ünnepélyesen át akarta nyújtani ezt az óriási értéket képviselő ajándékot a trónörökösnek, már nem volt trónörökös Németországban. Azok a cégek, amelyek a megrendelést kapták, nem tudták, hogy a kincset kinek adják át és a legcélszerűbbnek látták, hogy ha az egészet a porosz állami bank tresorjában helyezik el. Most azonban a volt trónörökös képviselője utján arra kérte a porosz városok tanácsát, hogy a szervizt szolgáltatassák ki neki. Az állami bank elutasította ezt a kívánságot, mert kétségbevonta a volt trónörökös jogigényét. A porosz városok tanácsa viszont politikai okokból huzódzik az ügy tárgyalásától. Valószínűnek látszik, hogy végső fórumon úgy fognak dönteni, hogy a szerviz továbbra is az állami bank őrzetében marad, mivel a változott viszonyok következtében a trónörökös igénye az ajándékra megszűnt. Az állami bank vezetősége felvetette azt a kérdést, hogy meg kellene szavaztatni a 400 porosz várost, vajjon azoknak polgárai hajlandók-e az egykori nászajándékot most átadni a száműzött trónörökösnek.

Sport

Novisad—Veliki Becserek

Március 8-án találkozik a két város válogatott futballcsapata Becskereken. Minthogy a novisadi játékosok kevés kivétellel tréning nélkül állanak, a becskereki mérkőzést lelkiismeretes előkészületnek kell megelőznie. A szövetségi kapitány a város színeinek méltó reprezentálása céljából külön tréningtervezetet dolgozott ki, amelyet írásban közölt az intézők utján a játékosokkal. Jövő hét keddjén és csütörtök délután válogatott tréningmérkőzéseket rendeznek, azonkívül naponta félórás futótréninget kell tartaniok a válogatott játékosoknak.

— **A zemuni Amateur** vasárnapi bemutatkozását nagy érdeklődés előzi meg. A NAK a lehetőséghez képest komoly tréninggel készült a mérkőzésre, amely a két város legjobbjainak nivós találkozása lesz. A mérkőzés jó tréning lesz a 8-i becskereki válogatott mérkőzésre, mert a válogatott csapat zöme valószínűleg a NAK játékosából került ki.

— **A kerület választmánya** ma este 8 óra-
kor az Elitben ülést tart.

— **Március 23-án Novisad—Sombor válogatott.** A novisadi városi bajnokságot mindeztideig nem sorsolták ki, a kerületi selejtező mérkőzéseket sem kezdhették meg, mert a vidéki egyesületek felvétele és játékos igazolása még nem nyert befejezést. Az egyesületek nem igen mernek költséges mérkőzések rendezésére vállalkozni. Hogy mindezek ellenére a város futballsportját az ellaposodástól megóvják, a régóta esedékes válogatott mérkőzést rendezik meg. Március 8-án Becskerek ellen áll ki a válogatott csapatunk s valószínű, hogy 23-án Sombor válogatottja ellen játszunk Novisadon. Nem lesz tehát oly unalmas a tavaszi futballszezon.

— **Róka Laci** bevonulása előtt vasárnap játszik utoljára Novisadon.

— **Autón utazik Becskerekre** a válogatott csapat s ugyanaznap vissza is jön autón. Polgári foglalkozásában tehát senkit sem akadályoz a becskereki mérkőzés, amely után vonaton nem lehetne hétfő reggelre visszajönni.

— **A Radnički** felhívja játékosait, hogy fényképeket szerezzenek be és azokat 6—7 óra között a munkás-otthonban adják le.

— **Megkezdtek a NAK-pálya építkezését.** Hétfőn este döntött a NAK-pálya-
építő bizottsága a beérkezett pályázatok felett és a döntés folyamánya képpen kiadta a munkát Preseda ács-
mesternek, aki kötelezte magát arra, 40 munkanap alatt a pályát bekeríti és a tribünt az öltözőkkel együtt elkészíti. A munkálatokat már meg is kezdték és egy hét múlva be lesz kerítve Novisad legújabb sportpályája. A pályaépítő bizottság megígérte a NAK-nak, hogy hogy mindent el fog követni, hogy husvétra már ott bonyolíthassa le a NAK programját.

— **Munkások!** A „Budučnost“ novisadi grafikus dalegylet vasárnap, március 1-én tartja meg a grafikai munkások otthonában (Laze Teleszkog 25) első rendes évi közgyűlést, amely délelőtt fél tízkor kezdődik. Ezuttal meghívják a közgyűlésre az összes tagokat, a grafikai munkásokat, valamint a többi szakmák munkásait is, akik nem is tagjai a dalegyletnek, hogy az egyetlen munkás dalegylet egészséges alapjait megeremtsék.

— **Felhívás a gőzgépezelőkhöz és fűtőkhöz.** Az alispánnak, a kereskedelemügyi és iparügyi miniszterium rendeletével kapcsolatban kiadott utasítása alapján a becskereki gőzkazán-felügyelőség, március 31-ikéig bezárólag kicseréli a fűtő és gépezelői képesítésről szóló bizonyítványokat, amelyek nincsenek államnyelven kiállítva, új szerbnyelvű okmányokkal. Minden gőzkazánkezelő és fűtő ennek megfelelően köteles március 31-éig bezárólag régi bizonyítványa alapján új, államnyelven kiállított bizonylatot beszerezni. Az érdekeltek minden kérvény nélkül egy-

100 kg la angol szén D. 100.-
la angol hoksz D. 140.-
SCHÖNBERGER és Tsa
ÖRMÉNY UT — TELEFON 401.

szeríten küldjék be a becskerei gőzkazánfelügyelőségnek a régi bizonyítványt, melynek alapján aztán kiállítják az új, államnyelven szerkesztett okmányt.

Három napos karnevál ezer dollár.

Sao Paoloból jelentik: Sao Paolo karnevált ült. Három napig tartó dinomdánom folyt az uccákon, mindenki elfeledkezett gondjairól és átadta magát a karnevál csillogó, lázas és tarka örömeinek. Hónapokon át készült Sao Paolo népe a három napos karneválra. Ilyenkor készíti jelmezeit, feldiszi kocsijait és aggódva tekint az égre, félve attól, hogy a zápor meg fogja zavarni a karnevált. Mindenki a karneválról beszél, pedig még távol van a nevezetes nap.

De minél inkább közeledik a karnevál ideje, annál lázasabbak az emberek. Az első korzó délután kezdődik, az előkelő negyedben, az Avenida Pauliztá-n. Diszes autók vonulnak föl a délutáni órákban a három kilométeres utvonalon, de a diszes jelmezbe öltözött emberek nem az autók ülésén foglalnak helyet, hanem az autók fedett tetijén, vagy ernyőjén. Szórják a konfettit, a szerpentint, öntözik a parfümöt, szól a zene, a hangulat izzóvá válik és este 8-kor a város népe is csatlakozik a menethez.

Mindenki mulat, táncol, diszes, tarka öltözékben. Egymásután érkeznek a mitológiai részleteket ábrázoló aranyozott díszkocsik és a felvonulás éjjel két óráig tart. Három órákor elcsendesedik az utca. Vége van a karneválnak. Sao Paolo lakossága három nap alatt nyolcmillió millreis értékű szerpentint, konfettit és parfümöt használt el. Ez az összeg egymillió dollárnak felel meg.

Tőzsde

Zürich, február 26. Beograd 8'35, Newyork 520'50, London 2470'50, Páris 26'70, Milano 21'025, Prága 18'435 Bécs 0'007325 Budapest 0'00717 Szófia 377'50, Bukarest 2'537, Szaloniki —, Berlin 123'90, Brüsszel 26'05, Amsterdam 208'55.

Beograd, febr. 26. Páris 321'50, London 297'50, Newyork 62'40, Prága 185—, Genf 1196—, Milano 252'50, Amsterdam 25—, Berlin 14'90, Szaloniki 100—, Bukarest 30'40, Bécs 0'0885, Budapest 0'0867, Brüsszel 25.

Novisadi terménytőzsde

1925. február 26

Hivatalos jegyzések.

Buza bácskai 75—76 kg-os 2 százalékos kötés 450—455 (200 mm).

Tengeri bácskai kötés 190—195 (1000 mm), bácskai Kelebija paritás kötés 200 (300 mm), bácskai március-áprilisra kötés 207'50 (200 mm), bánáti Senta paritásban kötés 190 (1000 mm), szerémi kötés 195—197'50 (1700 mm), szerémi március-áprilisra kötés 210—212'50 (1600 mm).

Buzalisz bácskai 6. sz. kenyérliszt kötés 460 (100 mm), 7. számú kenyérliszt kötés 385—387'50 (285 mm), szerémi 2. számú főzöliszt kötés 597'50 (100 mm).

Irányzat: lanyha.

Küldje be előfizetését!!

Tisztelettel felkérjük a vidéki, hátralebékban levő előfizetőinket és viszont-elárúsítóinkat, hogy az egyidejűleg megküldött felszólításunkon jelzett összeget forduló postával utalványozni sziveskedjenek, nehogy a lap további küldését kénytelenek legyünk beszüntetni. Teljes tisztelettel

„Délbácska“ kiadóhivatala.

Színház

A Nemzeti Színház műsora.

Szombat: Bűn nélküli bűnösök.
Vasárnap délután: A florentini kalap
Vasárnap este: Madame Pompadur.
Hétfő: Az erdőszéleány.

Szerkesztésért felel: TOMÁN SÁNDOR

Kiadó: „DÉLBÁCSKA“ lapkiadóvállalata

Apró hirdetések.

FŐZNI TUDÓ minden es leány felvétetik. Cim megtudható e lap kiadóhivatalában.

SZŐLLŐSZÁLLÍTÓ KOSARAK, 5 kilós, fedeles darabja 2 1/2 dinár, GYÖKERES SZŐLLŐVÉSSZÓK Delaware (piros), Százszoros (pomázi) 3 éves száza 200 dinár, ezre 1800 dinárért kapható Jedlicska ny. tanácsnoknál, Senta. 326—1—0

ELEGÁNSAN BUTOROZOTT nagy szoba kiadó fürdőszoba használattal. Ugyanott 1 egyszerűbb szoba is kiadó. Cim a kiadóban.

HIRDETÉSEK

Lovački Dom mellett, Futaki-uton

egy hold föld

bérbe kiadó. A föltételek a Rom. Kath. Plébánia Hivatalban megtudhatók. 1—2

SZABÓK FIGYELMÉBE!

A Carlton és Mayfair férfivatlakok képviselőtét Jugoszlavia területére átvették. POPYRUS, Novisad, Jevrejska ulica 7.

1—2 szobás, konyhás üres lakást

azonnalra keresek,

esetleg mellékhelyiségekkel

Slepčević, Kisačka ul. 12.

A magyar földműves és gazdasági altisztek nélkülözhetetlen tanácsadója a

KISGAZDA

Megjelenik kethetenként egyszer, mint A SZIV UJSÁG gazdasági melléklete. Előfizetési ára A SZIV UJSÁG hetenkint megjelenő kat. hitbuzgalmi lappal együtt egész évre: 66 dinár, félévre 33 dinár. Megrendelhető a

Szent Antal Nyomdavállalatnál Szubotica, Harambašičeva ul. 5. 4—0

FARKAS és DÜRBECK

könyvnyomdai műintézete
Novisad, Željeznička ulica 30.

VÁLLAL:

Napilapokat, szépirodalmi műveket, meghívókat, eljegyzési és esketési lapokat, falragaszokat, ügyvédi, közigazgatási, ipari és kereskedelmi nyomtatványokat a legizlésebben és olcsó árakon.

TELEFON: 488. SZÁM.

2 szoba, konyha,

fürdőszoba és mellékhelyiségekből álló lakás azonnal átadó. Bővebbet

Mali Limán 3., Tihanyinál.

Irodaszolga,

aki raktármunkában is segít, mielőbbi belépésre felvétetik.

Böhm Armin

gyarmatáru ügynöksége Novi Sad, 323 Safarikova ul. 1. 1—2

Mérnökök és építészek részére alkalmas

Másoló (copier) ráma

70×90 cm. nagyságban, vastag filsbetéttel, 7 mm. üveglappal, azonnal eladó. Bővebbet a kiadóban.

Megbízható soffőr

azonnal felvétetik.

Cim: Schmolka hirdetőirodájában Novisad, Futoski put 2.

Takács és Klir

gépműhely és fémdöntőde
Novisad, Jovan Aranyieva
(Damjanich) u.

8.

Elvállal mindenféle gőzgép, motorjavítást. — Uj szalmarázó, törekrázó tengelyek és fémcsapágyak úgy nyers, mint megmunkált állapotban való elkészítését a legjutányosabb árban. Tanoncok azonnal felvétetnek.

Megbízható kifutófiut

keres

Schönberger és Tsa
szén- és fakereskedése, Örményut. — Telefon 401.

2-3 szobás modern lakást keresek.

Ügynököt díjazok.

Cim Schmolka hirdetőirodában

Novisad, Futoski put 2.
333—1

Eladó

1 Mázsa 300 kg. súlyokkal, 1 új bicikli, 1 új grammofon, 1 fészercseréptővel.

Cim: Kisači-utca 35.

FOJT

KALAPFESTŐ INTÉZET

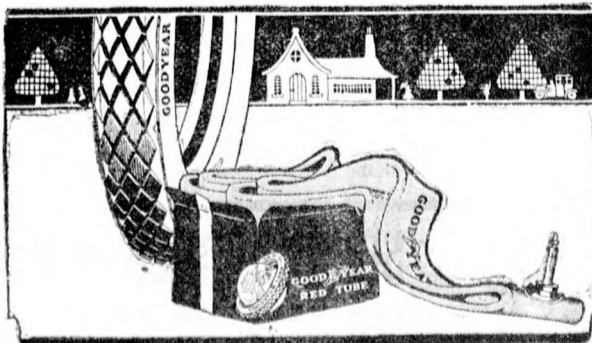
NOVISAD

Njegoseva (Andrássy) ulica 9.

NAGYFEJŐ

NOVI SAD, JEVREJSKA 9.

Előnyomda, himzőterem és gombáthuzás. Legujabb függöny, stor s fehérmű minták

A világ legjobb autogumija a

GOOD YEAR CORD
KONSTANTIN SUHANOV

Novisad, Petra Zrinjskog 74